

သာသနာ သက္ကရာဇ် ၂၅၄၈ ခုနှစ်၊ ကောဇာ သက္ကရာဇ် ၁၃၆၆ ခုနှစ် တပို့တွဲလပြည့်ကျော် (၉) ရက်၊
၂၀၀၅ ခု မတ်လ (၄) ရက်၊ ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း၊ အောင်ပန်းမြို့၊ မိုးကုတ် ဝိပဿနာ
အဖွဲ့ခွဲအမှတ် ၃၂၉ ၏ (၁၉) ကြိမ်မြောက် မိုးကုတ်ဝိပဿနာ (၁၀) ရက်စခန်းတွင်
ပုညာရာမကျောင်းတိုက်၊ ပခါနနာယက
ဆရာတော် အရှင် ပုညာနန္ဒ
ဟောကြားသော “နိဗ္ဗာန်သို့သွား ခြေလှမ်းများ” အဆုံးအမတရားတော်များထဲမှ
“ဗောဇ္ဈင် တရားတော်”

တရားရှုတဲ့ ယောဂီများအတွက် အရေးကြီးပြီး အလွန်လိုအပ်တဲ့ လုပ်ငန်းခွင်မှာလဲပဲ အရေးပါတဲ့ လောကီကိစ္စတွေမှာလဲ အာရုံပြုပြီးတော့ မကျန်းမမာဖြစ်လာကြတဲ့ သူတော်စင်များမှာ၊ အားကိုးရှာ ကြတဲ့အခါ မိမိတို့ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ နှိပ်ဆက်မှု မကျန်းမာတဲ့ အနာရောဂါတွေကို ပျောက်ချင်ကြတဲ့ အတွက်၊ မခံမရပ်နိုင် ဖြစ်လာတဲ့အခါမျိုးမှာ အားကိုးတဲ့တရားရှိတယ်၊ **ဗောဇ္ဈင် တရား။**

ဒီဗောဇ္ဈင်တရားကို အားကိုးပြီးတော့လဲပဲ၊ ရွတ်ဆိုတဲ့ အသံလေးတွေကို နားထောင်ပြီးတော့၊ ပျောက် လေမလားလို့ ကျိုးစားပြီး နာယူကြတယ်။ ဗောဇ္ဈင်တရားက နာရုံနဲ့ ပျောက်တာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ တကယ်ပျောက်ချင်ရင် တကယ်ခန္ဓာမှာ ပြောနေတဲ့ အရှင်တရားတွေပေါ်မှာ ဗောဇ္ဈင်တရားတွေနဲ့ ကိုက်ညီအောင်ကျိုးစားပါ။ အဲဒီလို ကိုက်ညီအောင် ကျိုးစားတဲ့ မည်သူမဆို ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အနာရောဂါမှန်သမျှကို ငြိမ်းစေတဲ့အပြင် အလွန်ချမ်းသာတဲ့ ဘုရားရှင်အလိုတော်ကြံ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ပန်းတိုင်ကိုလဲ အရောက် တက်လှမ်းမှာသေချာပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ဖြစ်ပေါ် နေတဲ့ သောကမီးတောက်တွေလဲငြိမ်း၊ ခန္ဓာမှာဖြစ်ပေါ်တဲ့ အနာရောဂါတွေကိုလဲ ကင်းပျောက် အောင် ကုစားနိုင်ဘို့၊ အားကိုးထိုက်တဲ့ တရားဖြစ်တဲ့ ဗောဇ္ဈင်ကို ယနေ့သူတော်စင်များအတွက် အလုပ်ခွင်နဲ့ တွဲရှင်းပေးမယ်။

သောက်ဆေးကိုသောက်မှ ပျောက်မှာပါ။ လိမ်းနေရုံနဲ့ မပျောက်ဘူး။ ကိုယ်စီ ကိုယ်စီ လာပြီးတော့ (၁၀) ရက်စခန်းမှာ သောက်ကြည့်နေတာ၊ ရှိနေတဲ့ သံသရာအမြစ်တွယ်ခဲ့တဲ့ ရောဂါမှန်သမျှ ပျောက်ဖို့၊ အခု ဗောဇ္ဈင်တရားနဲ့ အလုပ်ခွင်မှာ ကျိုးစားလာတဲ့ ယောဂီများအတွက်ကို သူ့နေရာနဲ့သူ အသုံးချတတ်ဖို့အတွက် ရှင်းပေးသွားပါ့မယ်။

နှာသီးဝမှာ အာရုံယူပြီးကျိုးစားရတဲ့ ယောဂီလဲ နှာသီးဝမှာ အာရုံယူပြီးတော့ နှလုံးသွင်းပါ။ ကိုယ်ပေါ်မှာ ကိုယ်နှင့်စပ်ပြီး ပေါ်တဲ့တရားလေးကို ကြည့်ရတာ အဆင်ပြေတယ်ဆိုတဲ့ ယောဂီများ ကလဲ ကိုယ်နှင့်စပ်ပြီး ပေါ်လာတဲ့ အရှင်ပေါ်မှာ နှလုံးသွင်းပါ။ စိတ်နှင့်စပ်ပြီး ပေါ်လာတဲ့ အရှင်ကို

အားရကြေနပ်ပါတယ်လို့ ရှုနိုင်တဲ့ ယောဂီများကလဲ စိတ်နှင့်စပ်တဲ့ အာရုံပေါ်မှာ နှလုံးသွင်းပါ။ ရုပ်ပေါ်ပေါ် နာမ်ပေါ်ပေါ် ကြည့်တတ်နေတဲ့ ယောဂီများ ကလဲပဲ ပေါ်ရာခန္ဓာမှာ အာရုံလေးစိုက် ပြီးတော့ နှလုံးသွင်းပါ။ အဲဒီလို နှလုံးသွင်းလာတော့ မိမိတို့ရဲ့ သဏ္ဍာန်မှာ ဗောဇ္ဈင်တရား ကိန်း မကိန်း ဆိုတာကို သိနိုင်ဖို့အရေး ရှင်းပေးမှာက ကိုယ်လဲ သိထားပြီးသားဘဲ။

ဗောဇ္ဈင်တရားသည် အားလုံး (၇) ပါးရှိတယ်။ သတိ သမ္မောဇ္ဈင်၊ ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင်၊ ဝိရိယ သမ္မောဇ္ဈင်၊ သမာဓိ သမ္မောဇ္ဈင် လို့။ အခုပြောလိုက်တဲ့ (၄) ပါးသော မ္မောဇ္ဈင် သည် ကရက ဗောဇ္ဈင် လို့ နားလည်ထား။ တနည်းပြောရင် အလုပ်ခွင်မှာ ပြည့်အောင် ဖြည့်စည်းရမဲ့ အလုပ်တရား (၄) ပါး။ ဒီအလုပ်တရား (၄) ပါးကို ပြည့်စုံအောင် ဖြည့်စည်းနိုင်ရင် ပြည့်စုံတဲ့ယောဂီတိုင်းမှာ၊ **ပီတိ သမ္မောဇ္ဈင်** ရယ်၊ **ပဿဒ္ဓိ သမ္မောဇ္ဈင်** ရယ်၊ **ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်** ရယ်လို့ ဗောဇ္ဈင် (၃) ပါး အကျိုးအနေနဲ့ ရလိမ့်မယ်။ ဒီ (၃) ပါးသည် ရှေ့ (၄) ပါးမပြည့်ရင်တော့ မရဘူး။ ရှေ့ (၄) ပါးပြည့်ရင် လဲပဲ ဒီ ဗောဇ္ဈင် (၃) ပါး ရကိုရမယ်။ ရှေ့ (၄) ပါးပြည့်တယ်ထင်ပြီး (၃) ပါးမပေါ်ရင်လဲပဲ၊ ကိုယ်သိပါတယ်ဆိုတဲ့ (၄) မျိုး မမှန်သေးလို့ပါ။ ဒါလေးကိုတော့ သဘောရှင်းပါစေ။ အလွန်လဲ အရေးကြီးပါတယ်။ အဖိုးလဲ အမတန် တန်တဲ့တရားပါ။ အလုပ်ခွင်မှာ ယောဂီတိုင်းသည် သတိ သမ္မောဇ္ဈင် ဉာဏ်ယှဉ်ပြီးတော့ ပြည့်စုံအောင်ကို ကျိုးစားရမှာ။ အလုပ်ခွင်မှာ စတင်ပြီးတော့ ဒီ (၄) မျိုး ပြည့် မပြည့် ဆိုတာကို ကျိုးစားနေတဲ့ ယောဂီများအတွက် စတင်ပြောတော့မယ်။

ပေါ်ရာအရှုခံကိုပဲကြည့်ကြည့်၊ အလေးထားပြီး ကိုယ့်စရိုက်နဲ့ ညီတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပဲ ရွေးချယ်ပြီး ရှုရှု ဖောက်ပြန်တဲ့ ရုပ်တရားလေး ပေါ်တိုင်းပေါ်တိုင်း သိနေရင်၊ ခံစားတဲ့ ဝေဒနာလေး ပေါ်တိုင်းပေါ်တိုင်း သိနေရင်၊ မိမိရဲ့ သိတတ်တဲ့ စိတ်လေးအပေါ်မှာ ပြန်ပြန်ပြီး ကြည့်လို့ သိနေရင်၊ ဒီအသိတရား လေးတွေ အပေါ်မှာ ပေါ်တိုင်းပေါ်တိုင်း သိနေလို့ပွားနေတဲ့ ယောဂီများရဲ့ သဏ္ဍာန်မှာ စတင် ပြီးတော့ **သတိ သမ္မောဇ္ဈင်** ကိန်းပါတယ်။ သတိ သမ္မောဇ္ဈင် ဆိုတာက ပွားများအားထုတ်နေတဲ့ ယောဂီများမှာ၊ ရုပ်ကိုအလေးပေးရှုလဲ ရုပ်အရှုခံ ပေါ်တိုင်းပေါ်တိုင်း သိနေတယ်။ ဝေဒနာကို အလေးပေးရှုလဲပဲ ဝေဒနာ ပေါ်တိုင်းပေါ်တိုင်းကို သိနေတယ်။ စိတ်ကိုအလေးပေးရှု တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ကလည်း စိတ်ပေါ်တိုင်းပေါ်တိုင်းကို သိနေတယ်။ ဓမ္မသဘောကို ရှုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ကလည်း ဓမ္မ ပေါ်တိုင်းပေါ်တိုင်းကို သိနေတယ်။ အဲဒီလိုသိနေတာက သတိအားကောင်းလာလို့၊ ရှုမှတ်ပွားများနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ သဏ္ဍာန်မှာ အဲဒီလိုပေါ်ရာ အရှုခံလေးတွေကို သိနေရင် သတိ သမ္မောဇ္ဈင် ပြည့်စုံ နေတယ်။

ရှုနေတဲ့အရှုခံ အာရုံလေးတွေကို ကြည့်လိုက်တော့ ဝိပဿနာဆိုတာ ရှိရာက မရှိတာမြင်သွားတာ၊ ရှိရာက မရှိတာလေးကို မြင်တာသည် ဝိပဿနာ ဉာဏ်ဆိုတဲ့အတိုင်း၊ ရုပ်အရှုခံကို အလေးထားရှုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကလဲ ရုပ်ကိုကြည့်တယ်ဆိုပေမဲ့ ကြည့်လိုက်တဲ့ ဉာဏ်အောက်မှာ မရှိတာမြင်ရတာ။ ဝေဒနာကိုရှုတယ် ဆိုပေမဲ့ ဝေဒနာကို သိရတာ မဟုတ်တော့ဘူး၊ ဝေဒနာမရှိတာလေး မြင်ရတာ။

စိတ်ကိုရှုတယ်ဆိုပေမဲ့ စိတ်ကြီးကို တွေ့ရတာမဟုတ်ဘူး၊ စိတ်ရဲ့ မရှိတာလေးကို မြင်ရတာ။ အဲဒီလို အရှုခံတရားလေး တွေပေါ်မှာ ကိုယ်သန်ရာသန်ရာ ကိုယ့်စရိုက်နဲ့ ညီတဲ့ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရွေးချယ်ပြီး တော့ ရှုနေကြတဲ့ ယောဂီတိုင်းမှာ အရှုခံပြုလိုက် ဉာဏ်လေးနဲ့ ကြည့်လိုက်၊ အရှုခံပေါ်လိုက် ဉာဏ်လေးနဲ့ ကြည့်လိုက်၊ ရှိနေတဲ့အရှုခံ တရားလေးကို ဉာဏ်လေးနဲ့ ကြည့်တော့၊ ဟော မရှိတာ လေး မြင်လိုက်တယ်။ တနည်းပြောရင် ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး အမြဲတန်း ပြောပြီးတော့ နားလည် လွယ်အောင် ဟောခဲ့တဲ့ တရားအနှစ်ဟာ “**ဖြစ်တာနဲ့ ပျက်တာပဲ။**”

အခုလဲ အရှုခံတရားလေးကို သိသိ သိသိနေတဲ့ သတိ သမ္မောဇ္ဈင် ကို အခြေခံထားပြီး ကျိုးစား လာတဲ့ ယောဂီများမှာ ဒီသဘောတရားလေးဟာဖြင့် ဖြစ်ပြီးရင် ပျက်သွားတယ်၊ မွေး ပြီးရင် သေသွားတယ်၊ ပေါ်ပြီးရင် ချုပ်သွားတယ်၊ ဒါကလွဲလို့ မတွေ့ရဘူး။ အဲဒီအမြင်ကို ရှင်းအောင် ဆိုပြီးတော့ ဧည့်သည် ခန္ဓာလေးကို မမေ့နဲ့။ ဧည့်သည်ဆိုတာသည် အိမ်တစ်အိမ်ကို အလည်လာ တဲ့အခါမှာ အိမ်ရှင်နေသလိုမျိုးတော့ အချိန်ပြည့် ဘယ်နေလို့ရမလဲ။ အိမ်ရှင်သည် ကိုယ့်အိမ်မှာ ကိုယ် အမြဲတန်းနေခွင့်ရှိပေမဲ့၊ ဧည့်သည်ဆိုတာက အကြောင်းရှိခိုက်သာ လာတည်းခိုလိုက်တာ၊ အကြောင်းကုန်တော့ ပြန်သွားရတာ ဧည့်သည်ရဲ့သဘော။

အခုလဲပဲ နှာခေါင်း နှာသီးမှာ အခြေခံထားပြီး ကြည့်နေတဲ့ ယောဂီများမှာ နှာခေါင်း နှာသီးဆိုတဲ့ အိမ်ရှင်ခွင့်ပြုတဲ့ အခိုက်လေးမှာ ရှုသွင်းလိုက်တဲ့ အေးသဘော ဆိုတဲ့ ဧည့်သည်ခန္ဓာလေး အလည် လာတယ်၊ ရှုထုတ်ခိုက်တဲ့ အခါမှာ နွေးသဘော ဆိုတဲ့ ဧည့်သည်ခန္ဓာလေး အလည်လာတယ်။ အဲဒီ အလည်လာတဲ့ ဧည့်သည်ခန္ဓာလေးသည် အိမ်ရှင် ခွင့်ပြုခိုက်လေးလာတာ။ အကြောင်းလဲကုန်ရော ပြန်သွားပြန်တယ်။ လာတယ်ဆိုတာက ဧည့်သည် ခန္ဓာလေးဖြစ်တာ။ ပြန်တယ်ဆိုတာက ဧည့်သည်ခန္ဓာလေး ပျက်တာ။ အေးတယ်ဆိုတာ ရုပ်ခန္ဓာ၊ နွေးတယ်ဆိုတာရုပ်ခန္ဓာ။ ဒီရုပ်ခန္ဓာလေး ပေါ်တိုင်းပေါ်တိုင်း ကို သိတုန်းက သတိ သမ္မောဇ္ဈင်။ အခုပေါ်တဲ့ ခန္ဓာလေးကြည့်လိုက်တော့ ဧည့်သည်သဘော လေးကို တွေ့လိုက်ရတယ်။ အလည်လာပြီး ပြန်သွားတယ်။ ဖြစ်ပြီးတော့ ပျက်တယ်။ ဒါကိုမြင်တဲ့ဉာဏ်သည် **ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင်**။ အော် ကိုယ့်ရဲ့ သဏ္ဍာန်မှာ အရှုခံလေး ပြတိုင်း ပြတိုင်း မြင်အောင်ကြည့်တယ်၊ မရှိတဲ့သဘောလေးရဲ့ သဘောထားအမှန်ကို ဉာဏ်ရောက် အောင် ကိန်းလိုက်တဲ့အချိန် ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင် ပေါ်သွားပြီ။ သတိ သမ္မောဇ္ဈင် လဲပဲ သဘောရှင်းသွားပြီ၊ ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင် လဲ ပုံပေါ်လာပြီ။ အဲဒီယောဂီဟာ ကိုယ်ရှုနေတဲ့ အရှုခံ တရားဂုဏ်တော် (၆) ပါးထဲက **ဖော်ပသိကော** လို့ ရုပ်ကလဲ ခေါ်တာပဲ၊ ဝေဒနာကလဲ ခေါ်တာပဲ၊ စိတ်ကလဲ ခေါ်သလို သဘောတရား မှန်သမျှကလဲ ခေါ်နေတာ။ အဲဒီလိုခေါ်နေတာကို ဖော်ပသိကော ဆိုတဲ့ ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်လေးနဲ့ လိုက်လိုက် ကြည့်လိုက်တော့ သူ့သဘော လေးက ဖြစ်လိုက် ပျက်လိုက်၊ ဖြစ်လိုက် ပျက်လိုက်၊ ဒါဘဲပြောနေတယ်။ အဲဒီလို အရှုခံပေါ်မှာ အရှုဉာဏ်လေး ကိန်းပြီးတော့ ဖြစ်တာနဲ့ ပျက်တာကို ပိုင်ပိုင် နိုင်နိုင်နဲ့၊ ပေါ်တိုင်းပေါ်တိုင်း မလွတ်ရအောင်လို့

တပျက်တည်း ပျက်နေတဲ့ အရှင်ခံ ပေါ်မှာ အသိဉာဏ်လေးကိန်းပြီး ကျိုးစားရှုပွားနေတဲ့အမြင်သည် ဝီရိယ သမ္မောဇ္ဈင်။ ဝီရိယ သမ္မောဇ္ဈင် ဆိုတာ ယောဂီတို့ရဲ့ သဏ္ဍာန်မှာ ပေါ်နေတဲ့ အရှင်ခံလေးတွေကို အမြင်ဉာဏ်က မလွတ်အောင်လို့ တပျက်ထဲပျက် နေတာကို မြင်နေရတဲ့ အမြင်နော်။ အဲဒီအမြင်လေးသည် ပေါ်လိုက် ပျောက်သွား လိုက်၊ ကြည့်လိုက် မရှိလိုက်၊ ရှိရာက မရှိတဲ့အမြင်လေးတွေကို ပေါ်တိုင်းပေါ်တိုင်း ကျိုးစားရင် ကျိုးစားသလောက် အမြင်သန်လာတယ်။ အရှင်ခံနှင့်အရှင်ဉာဏ် တည့်ပြီးတော့ တပျက်တထဲ ပျက်တာကို မြင်နေ ရတယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ သဏ္ဍာန်မှာဝီရိယ သမ္မောဇ္ဈင် ကိန်းနေပြီ။ ဒီယောဂီသည် ကြည့်နေတဲ့အရှင်ခံ အာရုံပေါ်မှာ ကျိုးစားရင် ကျိုးစားသလောက် အသိဉာဏ်က တပျက်ထဲပျက်တာကိုသာ မြင်နေ ရတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့။ ဒီအချိန်အခါမှာ အာရုံတွေလဲ မထွေပြားတော့ဘူး၊ စိတ်ပျက်စရာ အာရုံ မှန်သမျှလဲလဲ လာမနှောင့်ယှက်တော့ဘူး။ ပျော်စရာ ရှင်စရာ အာရုံအမျိုးမျိုးကလဲ လာ မနှောင့်ယှက် တော့ဘူး။ အရှင်ခံပေါ်မှာ အသိဉာဏ်လေးကိန်းပြီး တပျက်တည်းပျက်တာကိုသာ တည်ငြိမ်စွာနဲ့ ရှုနေနိုင်ပြီ။ အဲဒီယောဂီသည် သမာဓိ သမ္မောဇ္ဈင် တည်သွားပြီ။ မိမိတို့ရဲ့ သဏ္ဍာန်မှာ ကျိုးစားပါ။

ဒီဗောဇ္ဈင် (၄) ပါးပြည့်အောင်ကို အခုပြောတဲ့အတိုင်း အသိမှန်အမြင်မှန် ရလိုက်ရင်၊ ဗောဇ္ဈင် (၇) ပါးထဲက အရေးကြီးတဲ့ အလုပ်ဗောဇ္ဈင် (၄) ပါး ယောဂီတိုင်းမှာပြည့်သွားပြီ။ ပြည့်စုံမှုရဲ့ အမြင်ဉာဏ် စင်ကြယ်မှု အားကောင်း မကောင်းကို မှန် မမှန်ကို အခုသင်ပေးတဲ့အတိုင်း ငါ့ကိုက်ညီပြီလို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချတဲ့ယောဂီများ ဒီတိုင်းတော့မရသေးဘူး။ ကျန်နေသေးတဲ့ ဗောဇ္ဈင် (၃) ပါးနဲ့ ညှိရအုန်း မယ်။ ဒီဗောဇ္ဈင် (၃) ပါး ကိုယ့်သဏ္ဍာန်မှာ ပြလာရင် မှန်ပြီ။ မပြသေးရင် လိုနေသေးတယ်။ ဘယ်နေရာလိုတယ်ဆိုတာလေးကို သူ့သဘောနဲ့သူ ရှင်းပေးထားတဲ့အတွက်၊ အမြင်ဉာဏ်ရောက်ဖို့ အတွက်လိုနေရင် အမြင်ဉာဏ်ရအောင် ကျိုးစားပါ။ လုံ့လဝီရိယ လိုနေသေးရင် ဝီရိယ စိုက်ပါ။ တည်ငြိမ်မှုလိုနေသေးရင်လဲပဲ တည်ငြိမ်မှုအတွက်ကိုကျိုးစားပါ။ လွတ်နေသေးရင်လဲပဲ သတိလေးကို ပြန်ပြီးအားကောင်းအောင်၊ တည်ငြိမ်အောင် ကျိုးစားပါ။ အဲဒီလို ကျိုးစားလို့များ ပြည့်စုံသွားရင် စတင်ပြီးတော့ ယောဂီတို့ရဲ့ သဏ္ဍာန်မှာ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်တာက၊ အရှင်ခံနှင့် အရှင်ဉာဏ်ကို ကောင်းစွာ တည့်ပြီးတော့ တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ ကြည့်နိုင်တဲ့ ယောဂီတို့ရဲ့သဏ္ဍာန် ကိလေသာတွေက စင်ကြယ် လာတဲ့အတွက် အားရနှစ်သိမ့်နေတဲ့ ပီတိ စဖြစ်ပါတယ်။ စပေါ်လာတဲ့ ဗောဇ္ဈင် (၄) ပါး ပြည့်စုံ လိုက်တာနဲ့ မိမိတို့မှာ သိသာတဲ့ အားအနည်းဆုံး ခုဒ္ဒကာပီတိ က ပေါ်တယ်နော်။ ကြက်သီး မွေးညင်း လေးတွေထတာ၊ အသားလေးတွေ ဇိုးကတဲ ဇပ်ကနဲ လှုပ်လာတာ၊ ဒါလေးဟာ အလွန်ကိုပဲ မြန်စံပြီးတော့ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အားအနည်းဆုံးဖြစ်လို့ သိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသလို မသိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လဲရှိတာပဲ။ ဒီတော့ ပိုပြီးတော့ အမြင်အားကောင်းအောင် ဆက်ပြီးတော့ (၄) ပါးကို ကျိုးစားလာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ စွမ်းအားလဲမြင့်လာရော သူ့ထက်ပိုပြီး ထင်ရှားအားကောင်းတဲ့ ပီတိနောက်တစ်မျိုး ခဏိကာပီတိ ပေါ်လာပြီ။ အဲဒီကြတော့ ကြက်သီးမွေးညင်း ထတာလဲပဲ အနည်းငယ် ကြုံကြာလာတယ်။ အသားလေးတွေ ဇိုးကနဲ ဇပ်ကနဲ လှုပ်တာလဲ ထင်ရှားသိသာလာတယ်။ ဒီလို သိသာထင်ရှား

ကြံ့ကြာ လာတဲ့အပိုင်းမှာ ဆက်တိုက် ဆက်တိုက် ပေါ်လိုက် ပျောက်လိုက် အစားထိုးလိုက်၊ ပေါ်လိုက် ပျောက်လိုက် အစားထိုးလိုက်နဲ့ အစဉ်တန်းနေတဲ့ သိသာမှုဟာ တစိုက်မတ်မတ်နဲ့ မပျက်ပဲနဲ့ ပေါ်နေတာမဟုတ်ဘူးနော်။ ဒါလေးကိုလဲ သဘောရှင်းထားပါစေ။ ခိုင်တယ် မြဲတယ်နဲ့ ပေါ်နေတယ် ဆိုရင် သဿတ ဒိဋ္ဌိ က ပြန်တွယ်သွားရင် ဉာဏ်ဘယ်ပေါ်မလဲ။ ကြက်သီးမွှေးညှင်း အားရနှစ်သိမ့်မှု ထနေတဲ့အပိုင်း လေးဟာ သိသာအားကောင်းလာလို့ ဒါကို အနည်းငယ် ကြံ့ကြာပြီး ဖြစ်တယ်လို့ ပြောလိုက်တာ။ ခုဖြစ် ခုပျက်နေတဲ့ သဘောလေးတွေဟာ အစားထိုးပြီးတော့ ပြနေတာဖြစ်လို့ အားကောင်းနှစ်တဲ့သိမ့် မှုဟာ ထင်ရှားစွာသိနိုင်တယ်လို့ ပုံဖော်တာပါ။ အဲဒီ ဖြစ်ပေါ်လာတာသတဲ့ ပီတိသည် ခဏိကာပီတိ။ ကြက်သီးမွှေးညှင်း ထတာ၊ အသားလေးတွေ ဇိုးကနဲ ဇပ်ကနဲ လှုပ်တာ၊ လက်လေးတွေ ဇပ်ကနဲ ဇပ်ကနဲ မြောက်လာတာ၊ ဒါလေးတွေဖြစ်တတ်တာပဲ။ အဲဒီလိုဖြစ်လာတဲ့ အခါမျိုးကြရင် ဘာကြောင့်ဖြစ် ထာလဲလို့ အတွေးမချောနဲ့တော့။ ကိုယ်ရှုနေတဲ့ (၄) မျိုး ပြည့်စုံရင် ရောက်ကိုရောက်မှာ၊ ရကို ရမှာ။ အဲဒီသဘောကလေးကိုလဲပဲတဲ့ အာရုံလေးညွတ်ပြီး အရှုခံပေါ်မှာ အသိဉာဏ်ကိန်းပြီး ဖြစ်ပျက်မြင်အောင်သာ ပြန်ရှုလိုက်ပါ။

ဒီ ပီတိ ရရင် ဒီ (၄) မျိုးပြည့်စုံတယ်ဆိုတာ သေချာသွားပြီ။ အဲဒီကနေပြီးတော့ ဆက်လက်အား ထုတ်လာလို့ စွမ်းအားမြင့်လာပြီ၊ ကျိုးစားမှုအရှိန်လဲ ကောင်းလာပြီ၊ အမြင်လဲသန်လာပြီဆိုရင် (၄) မျိုးရဲ့စွမ်းအား ကြီးလာသည့်အတွက် ဒီထက်ပိုအားကောင်း သိသာတဲ့ ပီတိက **သြက္ကန္တိကာ ပီတိ**။ မိမိခန္ဓာကိုယ်ဟာ အဲဒီအချိန်ကြတော့၊ အကွက်လွှဲလိုက်တဲ့အခါ၊ ဒန်းစီးတဲ့အခါ၊ ချားရဟတ် စီးတဲ့အခါ၊ အပေါ်ကိုရောက်သွားပြီး အောက်ကိုပြန်ပြီး ကျလာတဲ့အခါ ရင်ထဲမှာ လှုပ်လှုပ်နဲ့ အေးကနဲ စိမ့်ကနဲ ဖြစ်တတ်တယ်နော်။ အဲဒီလိုဖြစ်တဲ့အခါမှာ အပေါ်အမြင့်ကြီးက ပြုတ်ကြလာတာမျိုး လှုပ်လှုပ် လှုပ်လှုပ် အေးစိမ့် အေးစိမ့်နဲ့ ဖြစ်သွားတဲ့သဘောလေးကို ဘာကြောင့်လဲလို့ အတွေး မချောလိုက်နဲ့။ ကိုယ့်ရဲ့သဏ္ဍာန် ပြောခဲ့တဲ့ ဗောဇ္ဈင်တရား (၄) ပါး ကောင်းစွာပြည့်စုံရင် ဒီအကျိုးပေး အားကောင်း ထင်ရှားတဲ့ ပီတိ ပေါ်ကိုပေါ်မှာပဲ။ အဲဒီပေါ်လာတဲ့ ပီတိတရားလဲပဲ ဖြစ်ပြီး တော့ ပျက်သွားတာပဲ။

ဒါလေးကို ဉာဏ်လေးက ယှဉ်ကြည့်လိုက်ရင် **ဖြစ်ပျက်က ဒုက္ခသစ္စာ၊ သိတဲ့ဉာဏ်က မဂ္ဂသစ္စာ** ဆိုတော့ ဖြစ်ပျက်နဲ့မက်ကိုက်ပြီးတော့ အရှုဉာဏ်အောက်မှာ အပျက်သာဆုံးသွားရင် တန်ဖိုးရှိတဲ့ အဖြေတစ်ခု ပေါ်သွားပြီ။ ဒါကြောင့် မမေ့မလျော့ပဲနဲ့ ကျိုးစားရမယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ ကျိုးစားလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့သဏ္ဍာန်မှာ ဒီထက်စွမ်းအားကြီးတဲ့ အားကောင်းတဲ့ ဗောဇ္ဈင် (၄) ပါးရဲ့ စွမ်းအားတွေ မြင့်လာတိုင်း မြင့်လာ တိုင်း ပိုပြီးတော့ နှစ်သိမ့်အားရစရာကောင်းတာက **ဥဗ္ဗေကာ ပီတိ** လို့ခေါ်တဲ့ နှစ်သိမ့်မှု နောက်တစ် မျိုးဟာ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် လှိုင်းစီးနေသလို သိမ့်ကနဲ၊ ငြိမ့်ကနဲ ဖြစ်လာတယ်။ အပေါ်ကိုတက် သွားလိုက်၊ အောက်ကိုပြန်သက်လိုက်၊ အပေါ်ကိုတက် သွားလိုက်၊ အောက်ကိုပြန်သက်လိုက် နဲ့လဲဖြစ်တတ်တယ်။ ဟောဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် ပေါ့ပါးပြီး လန်းစမ်း ကြည်လင်လို့ အပေါ်ကို မြောက်ကြွနေသလိုလဲ ဖြစ်တတ်တယ်။ ဒါတွေသည် ဘာကြောင့်

ဖြစ်တာလဲဆိုရင် ပီတိရဲ့သဘော၊ ဗောဇ္ဈင် (၄) ပါး စွမ်းအားကြီးလာလို့ ဖြစ်ပျက်တွေပေါ်မှာ လျင်မြန်စွာ အားကောင်းတဲ့ အမြင်ရလာလို့၊ အဲဒီအမြင် အဲဒီအသိရရင် ဒီပီတိတရားကလဲ အားကောင်းစွာနဲ့ ကြိုကို ကြိုရမယ်။ အဲဒီကနေပြီး ထပ်ဆင့်မြင့်လာတဲ့ပီတိက **ဖရဏာပီတိ**။

ဒီအချိန်အခါမှာ ယောဂီသည် အချိန်အတောကြာကြာကိုလဲ ထိုင်နိုင်လာတယ်။ ထိုင်နိုင်တဲ့ အလျောက်လဲပဲ ခန္ဓာကိုယ်မှာ ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့ ကြိုရတယ်။ ဆီတွေထပ်ထပ် စိမ်ထားတဲ့ ဝှမ်းကြီးလိုပဲ အိဆက်ညက်ညောပြီးတော့ နေရတာကိုက အလွန်ချမ်းသာနေတယ်။ အချိန် တောတော ကြာကြာကို ထိုင်ပြီးတော့လဲပဲ မိမိရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ ညှင်းဆဲနိပ်ဆက်မှု ဒုက္ခဆင်းရဲတွေ ဟာ ခန္ဓာမှာတဲ့ ကိုယ့်ကို ဆင်းရဲဒုက္ခပေးလောက်တဲ့ နာကျင်နိပ်ဆက်မှုတွေ ကင်းပျောက်ပြီး နေရထိုင်ရတာကိုက အမတန်ချမ်းသာပြီးတော့ ပြိမ့်နေတယ်။ အချိန်ကြာကြာကိုလဲပဲ ဣရိယာပုဒ်ကို ခိုင်ခန့်စွာနဲ့ ငြိမ်းချမ်းစွာနေနိုင်တယ်။ အဲဒီလိုနေနိုင်တဲ့အခိုက်လေးသည် တရားအပေါ်မှာ ဒီအဆင့်ကိုရောက်တဲ့ ယောဂီတိုင်း တရားကိုအမတန်နှစ်သက်သွားပြီ၊ တရားအပေါ်မှာ အမတန်လိုလားတဲ့ အားတွေ ကောင်းသွားပြီ၊ တရားကိုအမတန် စွဲမြဲသွားပြီ။ အဲဒီလောက်ပီတိတရားလေး ကိန်းရင်တောင်မှ ဒီလိုအနေအထားကို ရတယ်ဆိုတော့၊ အော် ဗောဇ္ဈင်တရားသည် တယ်စွမ်းအားကြီးပါလား။ အဲဒီလိုဖြစ် နေတဲ့အခိုက်မှာ ကိုယ်ရဲ့ကြီးကျယ်စွာ နိပ်ဆက်ပါတယ်ဆိုတဲ့ အနာရောဂါတွေမှန်သမျှ လာပြီးတော့ ဒုက္ခမပေးတော့ဘူး။ ဒီအချိန်အခါမှာ ကင်းငြိမ်းပြီးတော့ နေရထိုင်ရတာကိုက အမတန် ချမ်းသာ သွားပြီ။ အဲဒီလိုနဲ့ နောက်မဆုတ်ပဲ ကျိုးစားလာတဲ့ယောဂီမှာ ဒီထက်ပိုပြီး ငြိမ်းချမ်း၊ ဒီထက်ပိုပြီး အားကောင်း၊ ဒီထက်ပိုပြီး နှစ်သိမ့်မှုတွေနဲ့ အလွန်ကိုပဲ ချမ်းမြေ့စရာကောင်းတဲ့ **ပဿဒ္ဓိ သမ္မောဇ္ဈင်** ဆိုတဲ့ အကျိုးတစ်မျိုးကို ထပ်ဆင့်ရပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီလိုရလာတဲ့ယောဂီမှာ ကိုယ်ရဲ့သဏ္ဍာန်မှာ နဂိုလ်တုန်းက လောဘမီး၊ ဒေါသမီး၊ မောဟမီး အစရှိတဲ့မီးတွေဟာ အချိန်တိုင်းလောင်မြိုက်နေလို့ မငြိမ်းချမ်းလောက်အောင်ကို ပူလောင်ခဲ့ရ ပါတယ်။ အဲဒီပူလောင်နေတဲ့ ဟောဒီခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ လောင်မြိုက်နေတဲ့ မီးတောက်တွေမှန်သမျှ အဲဒီအချိန် ငြိမ်းသွားတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့လဲ ခန္ဓာကိုယ်မှာတဲ့ ပီတိရတုန်းက ချမ်းသာသလို ပဿဒ္ဓိရတဲ့အခါမှာ ကိုယ်ရဲ့ ဆင်းရဲ ခြင်းတွေ ကင်းပျောက်နေတယ်။ သူ့ထက်ပိုမြင့်သွားတာက စိတ်ရဲ့ ဆင်းရဲမှုတွေလဲ မရှိတော့ဘူး။ ကိုယ်လဲချမ်းသာ စိတ်လဲချမ်းသာ၊ ကိုယ်လဲငြိမ်း၊ စိတ်လဲငြိမ်းတယ်။ ချမ်းသာမှုကို အဲဒီ ယောဂီသည် ကောင်းစွာရသွားပြီ။ **အကာလိကော** ဆိုတာ ဒါပြောတာ။ ကိုယ်ကျိုးစားရင် ကျိုးစား သလောက် ဒီအကျိုးပေးဟာ ချက်ခြင်းကိုရတယ်။ အဲဒီလိုရတဲ့ယောဂီသည် ဒီတရားကို ဘယ်တော့မှ လက်မလွှတ်တော့ဘူး။ နေ့နေ့ ညည တရားပြီးတရား၊ တရားပြီးတရားသာ ကျိုးစား တော့တယ်။ ဘယ်သူ ဘယ်သူနဲ့မှလဲပဲ စကားပြောဆိုခြင်း မရှိတော့ဘူး။ ဘယ်သူ ဘယ်သူနဲ့မှလဲပဲ အပေါင်း အသင်းဖွဲ့ဖို့ကို စိတ်မကူးတော့ဘူး။ သူ့တရားလေးနဲ့ သူပဲငြိမ်းချမ်းစွာ နေတော့တယ်။ အဲဒီလောက် အဆင့်ရောက်ရင်တောင်မှ ဘယ်လောက်ငြိမ်းသလဲဆိုတာ အာရုံပြုလိုက်ပါ။ ဒီထက်များ ပိုပြီးတော့

တရားအသိကို အားကောင်းစွာ ကိန်းမယ်ဆိုရင် ပြောစရာ အထူးမလိုတော့ပါ။ ဒါကြောင့် ပဿဒ္ဓိ သမ္မောဇ္ဈင် လောကကို ကိန်းနေပြီဆိုရင် အဲဒီယောဂီသည် တရားပေါ်မှာ ဘယ်တော့မှ လက်မလွတ် တော့ပဲ အချိန်တိုင်း အမှုရာတိုင်းမှာ တရားပြီးတရားသာ နှလုံးသွင်းတော့တယ်လို့ နားလည်ထားပါ။

အဲဒီကတဆင့်တက်ပြီး ဒီ ဗောဇ္ဈင်တရားတွေကလဲ အရှုခံ ပေါ်တိုင်း ပေါ်တိုင်းမှာ မရှိတဲ့သဘော၊ ပျက်တဲ့သဘောကိုသာ ဒလဇာတ် မြင်လာရတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ အရှုခံတရားတွေပေါ်မှာ ကိုယ်နဲ့ ရင်းနှီးရင်ပါးတဲ့ အမြင်မျိုးတွေကင်းပျောက်ပြီး ကိုယ်နဲ့မဆိုင်တဲ့အကြည့် တစ်စိမ်းစံတဲ့အမြင်ပေါ်မှာ နှလုံးသွင်းတည့်သွားပြီ။ ပေါ်လိုက် မရှိတာပဲမြင်လိုက်တယ်။ ကြည့်လိုက်ပြန်တယ် မရှိတာပဲ မြင်လိုက်တယ်။ အဲဒီလို မရှိတာကြီးပဲ မြင်နေရတဲ့ အတွက်ကြောင့်မို့လို့ အရှုခံရုပ်နာမ်တွေ အပေါ်မှာ အမြင်ရှင်းပြီးတော့ တတန်းထဲထားပြီး ရှုလာနိုင်တဲ့ ယောဂီရဲ့သဏ္ဍာန်မှာ ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင် ကိန်းသွားပါပြီ။ အော် ဒီ ဗောဇ္ဈင် (၃) ပါးသည် အလိုလို ရတာမှမဟုတ်ပဲ၊ ရှေ့က ဗောဇ္ဈင် (၄) ပါးပြည့်စုံ မှသာလျှင် ရတာပါလား၊ ဒီ (၄) မျိုးမပြည့်စုံရင် ဒီ (၃) မျိုးဘယ်တော့မှ မရနိုင်ပါလား လို့ဆိုတာ ကိုလည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချပါ။ ကိုယ့်ရဲ့ စွဲကပ်နေတဲ့ အနာရောဂါ အမျိုးမျိုးလည်းပဲ မပျောက် ကင်းနိုင်ပါ။ ဗောဇ္ဈင် (၄) ပါး ပြည့်စုံလို့ ပီတိ၊ ပဿဒ္ဓိ သမ္မောဇ္ဈင် တွေနဲ့ ကိန်းပြီး ဥပေက္ခာထားရှု နိုင်တဲ့ မည်သူမဆို စွဲကပ်နေတဲ့ အနာရောဂါလဲ ကင်းပျောက်မယ်၊ လောင်မြိုက်နေတဲ့မီးမှန်သမျှလဲ ငြိမ်းမယ်၊ သောကမှန်သမျှ ပရိဒေဝတွေမှန်သမျှလဲပဲ မလာတော့ဘူး။ အဲဒီ ငြိမ်းချမ်းမှုတွေ နိဗ္ဗာန်တောင်မှ မရသေးဘူးနော်။ ဘယ်လောက်တောင် ချမ်းသာသလဲဆိုတာ အာရုံပြုနိုင်ရင်၊ အော် နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဒါတွေအားလုံး ချုပ်ငြိမ်းတဲ့နေရာ ပိုပြီးချမ်းသာမှာပဲလို့ နိဗ္ဗာန်ကိုလဲ မှန်းစပြီး အာရုံပြုနိုင်ပို့အတွက် ဗောဇ္ဈင်တရားနဲ့ ရှင်းပေးလိုက်ပါပြီ။

ကိုယ့်မှာပြည့်တယ် မပြည့်ဘူးဆိုတာကို ကိုယ်လုပ်နေတဲ့ အပိုင်းအခြားက သက်သေထူနေပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ မပြည့်သေးရင်လဲ ပြည့်အောင်ဖြည့်၊ ပြည့်တယ်လို့ ယူစနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလဲ ငါဘာလိုတယ်ဆိုတာလေးကို (၇) ပါးသော ဗောဇ္ဈင်နဲ့ တစ်ခုခြင်း ရှင်းပေးခဲ့တာဖြစ်လို့ လိုတဲ့အရာ လေးတွေ ဖြည့်စွက်ပြီးတော့ ဘုရားရှင်ရဲ့ အလိုတော်ကြ နိဗ္ဗာန်ရောက်သည့် ပန်းတိုင်ကိုဝင်စံနိုင်ဖို့ ဗောဇ္ဈင် (၇) ပါး ပြည့်စုံအောင် ကျန်ရှိတဲ့အချိန်လေးတွေမှာ နှလုံးသွင်းမမှားစေပဲ စင်ကြယ် တဲ့ အသိဉာဏ်လေးတွေ အားကောင်းရင့်သန်အောင် ဆက်လက်ကျိုးစား ရှုပွား အားထုတ် ပေးနေကြပါ။

အထက်ပါ တရားတော်ကို နာကြားခဲ့ရာ တရားအားထုတ်နေကြသော ယောဂီများအတွက် များစွာ အထောက်အကူ ပြုမည်ဟု စိတ်ထဲတွင်ခံစားရသည့်အတွက် ဆရာတော် အရှင်ပုညနန္ဒ ၏ တရားခွေမှ ကူးယူရိုက်နှိပ်ပြီး ဓမ္မဒါန ပြုလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

တင်ထွန်း၊ ကာလီဖုန်းနီးယား၊ U.S.A. ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဧပြီလ (၇) ရက်နေ့။